

DİCLE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİNİN UZAKTAN EĞİTİM KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE VIEWS OF FACULTY MEMBERS FROM DICLE UNIVERSTY
ABOUT DISTANCE EDUCATION

Cemil İNAN¹

Öz

Bu çalışmada, Dicle Üniversitesinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının uzaktan eğitime ve kuruluş çalışmaları tamamlanarak faaliyete geçen DÜZEM (Dicle üniversitesi uzaktan eğitim merkezi) çalışmalarına ilişkin düşünceleri değerlendirildi. DÜZEM'in verimli ve etkin çalışması öncelikle uzaktan eğitim verecek öğretim üyelerinin konuya bakışı ve gerekli olan bilgi birikimine bağlıdır. Öğretim elemanlarının konuya bakışı ve ihtiyaç duyulan bilgi birikimine ne kadar sahip olduklarını belirlemek amacıyla bir anket hazırlanarak uygulanmıştır. Ankete her fakülte ve yüksekokulun bölümlerinden ikişer öğretim elemanı olmak üzere toplam 92 öğretim elemanı katılmıştır. Veriler SPSS 16,0 programında analiz edilerek değerlendirilmesinden; öğretim üyelerinin DÜZEM'in gerekli olduğu ve çağın gereği olan bu kurumun geliştirilmesinde görev almak istedikleri ortaya çıkmıştır. Öğretim elemanlarının etkin olarak uzaktan eğitim çalışmalarına katılabilmeleri için uzaktan eğitim sistemlerinden ve işleyişinden haberdar edilmesi ve bu konuda hizmet içi eğitimler düzenlenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Uzaktan eğitim, uzaktan eğitim merkezi, web tabanlı Öğrenme

Abstract

In the present study, the views of the faculty members from Dicle University about distance education and about studies at DÜZEM (Dicle University Distance Education Center) were evaluated. The productive and effective functioning of DÜZEM depends primarily on the viewpoints and knowledge of the faculty members who would give distance education. In order to determine the faculty members' viewpoints and knowledge about the subject, a questionnaire was developed and applied. Two faculty members from each department at each faculty and school - a total of 92 faculty members - participated in the study. The data collected were analyzed with the package program of SPSS 16,0. According to the results obtained, the faculty members believed DÜZEM to be a necessary center and wanted to take part in the development of this important center. It is believed that for faculty members to take effective part in distance education studies, they should be informed about distance education systems and about the functioning of such systems and that it would be beneficial to organize in-service trainings regarding this subject.

Key words: Distance education, distance education center, web-based learning

1. GİRİŞ

Günümüzde bilgi, bireylerin ve toplumların gelişmişlik düzeyini gösteren en önemli unsurlardan biridir. İnsanların bilgi edinmek istediği konuları ne kadar zamanda öğreneceği, nerede ve ne zaman öğrenmek istediğine karar verebilmesi öğrenmeyi kolaylaştıran en önemli faktörlerden biridir. Böylece bireyler, bilgilerini pekiştirmek için zamanlarını daha verimli bir şekilde planlayıp kullanabilirler. Eğitim, gelecek için yapılan uzun vadeli bir yatırımdır. Bunun için insan kaynaklarının gelecek için hazırlanması gerekir (Çallı, 2002). Gelişmeler ışığında bireylerin farklı eğitim gereksinimi duymaları ve mevcut eğitim sisteminin bunu karşılayamadığı durumlarda bireysel, bağımsız öğrenme ile kitle eğitiminin sağlanması günümüz koşullarında ancak uzaktan eğitim ile sağlanmaktadır (Berk, 2004).

Uzaktan Eğitim, "geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerindeki sınırlılıklar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülme olanağı bulunmadığı durumlarda eğitim çalışmalarını planlayanlar ve uygulayanlar ile öğrenenler arasında iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemi" olarak tanımlanmaktadır (Baki, 2007). Uzaktan eğitim, bireyin bilgiye zaman ve mekândan bağımsız olarak senkron, (eş zamanlı) veya asenkron (farklı zamanlarda) erişmesini ve öğrenmesini sağlamak amacıyla internet ve benzeri iletişim teknolojilerini kullanılması veya öğretmen ve öğrencinin farklı zaman ve ayrı mekânlarda olduğu çoklu ortam desteği ile gerçekleştirilen eğitim uygulamaları olarak tanımlanabilir. Öğretim sektöründe, her geçen gün öğretilmesi ve öğrenilmesi gereken bilgilerin miktarı artmakta, buna karşılık da, öğretime ayrılan kaynaklar azalmaktadır. Yani, daha fazla öğretim masrafı, daha az bütçelerle karşılanmak durumundadır. Uzaktan öğretim, bu sorunu aşmak için üzerine çalışılması gereken bir öğretim yöntemidir. Kullanılan yöntemler ne olursa olsun, uzaktan eğitimin hiç değişmeyen boyutu mesafedir. Uzaktan eğitimin işlevi de mesafe boyutunu ortadan kaldırmak ya da minimuma indirmektir. Bu işlevi gerçekleştirmek için teknolojinin sağladığı imkânlardan faydalanılır.

Uzaktan Eğitim; 1920'li yıllarda teknolojik gelişmelerle paralellik göstererek ortaya çıkmış, eğitim alanında devrim sayılabilecek ve adeta eğitimde çığır açan çağdaş bir eğitim modelidir. Gelişmiş ülkelerin birçoğunda farklı uzaktan eğitim modelleri üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir. Uzaktan eğitim sistemleri içerisinde web tabanlı ve uydu ile eğitim gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Uzaktan eğitim, eğitim kaynaklarıyla öğrenecek kişileri birbirine bağlayan eğitimsel bir dağıtım sistemidir. Uzaktan eğitim, örgün eğitime kayıtlı olmayan kişilere eğitimsel erişim ve mevcut öğrencilerin öğrenme fırsatlarını artırmayı sağlamaktadır. Toplumdaki tüm bireylerin eğitim olanaklarından yaşam boyu yararlanabilmelerinin olanaklı kılması, eğitimin bireysel ve toplumsal amaçlara katkıda bulunmasını ve eğitimin coğrafi sınırlarını, eğitim için kullanılacak medya ile birlikte aşarak çok geniş kitlelere ulaşmasını sağlamak, örgün/geleneksel eğitimin yarattığı yüksek

maliyetleri aşağıya çekmek, eğitimde fırsat eşitliği sağlamak yine uzaktan eğitimle gerçekleşmektedir. (Akça Ö.2006). Uzaktan eğitim uygulaması, geçerli kaynakları kullanan ve gelişen teknolojileri birleştirerek sürekli ilerleyen bir süreçtir.

Yaşam boyu eğitimin birey üzerine getirdiği yük, sorunların da temelini oluşturmaktadır. Tam zamanlı bir işte çalışmakta olan birey, kişisel gelişimine yardımcı olan eğitim süreci için yeterli vakti ayıramamaktadır. Bu durumda örgün eğitim denen ve öğrenci -öğretmen - sınıf bileşenlerinden oluşan geleneksel eğitime alternatif olarak uzaktan eğitim modeli ortaya çıkmıştır. Uzaktan eğitim için Holmberg'e (1989) göre yedi temel ilke mevcuttur:

- ✓ Öğretme ve öğrenme grupları arasında kişisel bir ilişki ortamı olmalı.
- ✓ İyi geliştirilmiş kendi kendine öğretebilme materyalleri temin edilmeli.
- ✓ Deneylerde zihinsel zevklere yer verilmeli.
- ✓ Atmosfer, dil ve anlaşmalar arkadaşça görüşmelerle yapılmalı.
- ✓ Öğretici tarafından alınan / gönderilen mesajlar, etkileşimli, kolay anlaşılır ve hatırlanabilir olmalı.
- ✓ Uzaktan eğitimde daima etkileşimli bir yaklaşım olmalı.
- ✓ Organizeli bir çalışma için planlama ve rehberlik gereklidir.

Tüm dünyada İnternet altyapısının büyük bir hızla gelişmesi, web'in global, dinamik ve etkileşimli bir bilgi paylaşım aracı haline gelerek internet üzerinden ses, görüntü ve veri aktarımının hızlı bir şekilde yapılmasını sağlamıştır. Web, iyi tasarlanmış kaynaklar tarafından desteklenen zengin öğrenme ortamlarının oluşturulmasında yeni bir öğrenim ve öğretim aracı olarak kullanılabilir (Bay ve Tüzün, 2002).

Amerika Birleşik Devletleri'nde uydu üzerinden uzaktan eğitim için güzel bir modelini NTU (Ulusal Teknoloji Üniversitesi) kurarak sağlamıştır. NTU, 1984 yılında sekiz üniversitenin işbirliği ile sadece bir yüksek lisans programı açarak eğitim-öğretime başlamıştır. 1985 yılında haberleşme uydusu üzerinden düzenli olarak eğitim yayınlarına başlayan ilk üniversite olmuş ve 1986 yılında da ilk yüksek lisans derecesi vermiştir. Üniversiteye gösterilen yoğun talep üzerine 1989 yılında uydudaki kanal sayısını ikiden dörde çıkarmıştır. 1992 yılında da uyduda analog sistemden dijital yayına geçerek, NTU ile işbirliğine giren üniversite sayısı 47'e yükselmiştir. Başta mühendislik dalları olmak üzere 15 branşta yüksek lisans eğitimi yaptırılmaktadır (Kunç ve Varol, 1994).

Federal Almanya'da Hagen Uzaktan Eğitim Üniversitesi (Fern Universität) 1974 tarihinde kurulmuştur. Başlangıçta tüm eyaletlerin çok merkezli bir yapıda uzaktan eğitim konusunda birlikte hareket etmeleri düşünülmüş, ancak bu ortam sağlanamayınca Nordrhein-Wetsfalen eyaleti kendi başına bir merkezli bir model geliştirerek, Federal Almanya'da tek olan uzaktan eğitim üniversitesini kurmuştur. Yirmi yıl içinde 56000 öğrenci kapasitesine kavuşmuştur. Bu üniversitede 80 profesör, 400 diğer öğretim elemanı ve 700 civarında idari personel görev yapmaktadır (Varol ve Varol, 1999).

1968 yılında İngiltere’de kurulan Açık Üniversite (Open University) İngiltere’nin en büyük üniversitesi olan Açık Üniversitesinin 1997/1998 öğretim yılında 200000 öğrencisi bulunuyordu. Open University; lisans (undergraduate), postgraduate ve mesleki (professional) alanlarda uzaktan eğitim vermektedir.

İngiltere dışında Avusturya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Almanya, İtalya, İspanya, İsviçre, Fransa, Yunanistan, İrlanda Cumhuriyeti gibi ülkelerde merkezleri yer almaktadır. Açık Üniversite radyo, televizyon, internet, CD, videokaset ve basılı dokümanlar kullanarak eğitimlerini sürdürmektedir.

Türkiye’de Uzaktan Eğitim mektupla yükseköğretim şeklinde 1970’li yıllarda başlatılmıştır. 1982’den sonra Anadolu üniversitesine bağlı Açık Öğretim Fakültesine dönüşmüştür. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi; halen kitap ve TRT 4 kanalını kullanarak eğitim vermektedir. Aynı kanal Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Açık Lise eğitimi için de kullanılmaktadır. ODTÜ Enformatik Enstitüsü ise birkaç yıldan beri İnternet ortamını kullanarak uzaktan eğitimi sürdüren başka bir üniversitemizdir. Bilkent ve İstanbul Üniversiteleri Telekonferans sistemini kullanarak uzaktan eğitimi yürüten diğer üniversitelerimizdendir. 18 Eylül 2000 tarihinde İstanbul Üniversitesi ile Harran Üniversitesi arasında boardcasting (İstanbul Üniversitesi’ndeki elektronik tahta görüntüsünün Harran Üniversitesi’ndeki elektronik tahtaya aynen aktarılması yöntemi) sistemi ile uzaktan eğitim yapmaya başlamışlardır. Bilgi Üniversitesi İnternet üzerinden MBA programını açmak için çalışmalarını hızla yürütmektedir. Günümüzde birçok üniversite uzaktan eğitim merkezleri kurarak bu alanda çalışma başlatmıştır.

Gelişmiş ülkelerin birçoğu sanal ortamları kullanarak uzaktan eğitim vermektedirler. Ülkemizde Yüksek Öğretim Kurulu, sanal eğitimi canlandırmak ve yaymak amacıyla 14 Aralık 1999 tarihli ve 23906 sayılı Resmi Gazetede “Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği” yayımlamıştır (Resmi Gazete, 1999). Bilgi toplumunun bireyleri sanal ortamları gerçek dünyanın değişik versiyonları olarak kullanmaya başlamıştır. Orada kazandıkları bilgi, beceri ve deneyimleri fiziksel ve sosyal dünyaya aktarabildikleri, transfer edebildikleri ölçüde güçlü olabilmektedirler. Bugünün üniversitesi, bu gerçeklerden uzak kendini şekillendiremez. Alt yapısını, yönetimini, müfredatını sanal boyutla birlikte düzenlemelidir. Üniversitelerin görevi yeni bilgi ve teknolojiler üreterek onları yaymak, onlarla bireyleri donatarak toplumun ihtiyaç duyduğu yetişmiş insan gücüne katkıda bulunmaktır (Baki, 2002).

Dünyada ve ülkemizde uzaktan eğitim ile ilgili ihtiyaçlar ve gelişmeler üzerine Dicle üniversitesi uzun süreden beri planlanan uzaktan eğitimle ilgili (DÜZEM) çalışmalarını tamamlayarak belirlenen dallarda öğrenci kabulüne başlamıştır. DÜZEM’in amaca yönelik olarak daha verimli kullanılabilmesini sağlamak, öğretim elemanlarının hazır bulunuşluk seviyelerini belirlemek, uzaktan eğitim çalışmalarına sağlayabilecekleri katkıları ortaya koymak ve uzaktan eğitime karşı bakışlarını

belirlemek için bir anket geliştirilmiştir. Elde edilen verilerin analizinden uzaktan eğitimin amaçlarına uygun olarak yerine getirilmesine katkı sağlayacak bilgiler elde edilebileceği düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Çalışma grubu

Bu çalışma Dicle Üniversitesine bağlı 12 fakülte ve 4 Meslek Yüksek Okulunu ve bölümlerinden seçilen toplam 92 öğretim elemanı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan elemanların seçiminde konuya yakınlık ve her bölümden ikişer elemanın katılımına özen gösterilmiştir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak, Karal (2009) tarafından geliştirilen “**Öğretim Üyelerinin uzaktan Eğitime Bakışı ve Hazır Bulunuşlulukları**” anketi Dicle Üniversitesine uyarlanarak kullanılmıştır. Anket, 5’li likert tipi soruların bulunduğu 2 bölüm ve üçlü likert tipi sorularının bulunduğu toplam 5 bölüm ve 54 sorudan oluşmaktadır. Anket 2011-2012 öğretim yılı güz döneminde öğretim elemanları odalarında ziyaret edilerek uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Toplanan veriler SPSS 16,0 programına aktarılarak analiz edilmiştir. Anketin ilk bölümünde uygulamaya katılan öğretim elemanlarının, unvanı, yaşı, idari görevi, çalıştığı fakülte, çalıştığı bölümle uzaktan eğitimle ilgili sahip oldukları bilgi ve farklılaşma durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Mann-Whitney U testi, varyans analizi ve Kruskal- Wallis H hesaplamaları yapılmış ve sonuçlar yorumlanmıştır. Ayrıca 3’lü Likert tipinde hazırlanmış maddelerin olduğu bölümlerin frekans ve yüzdeleri dikkate alınarak çözümlenmiş ve yorumlanmıştır.

3. BULGULAR

Yapılan analizler sonucunda öğretim elemanlarının %78 i uzaktan eğitimin fırsat eşitliği sağlaması bakımından gerekli olduğunu ve bu konuda geç kaldığını düşünmektedir. %16’lık kısmı ise konu hakkında bilgisi olmadığı için kararsız kalmışlardır. Öğretim elemanlarının %64’ü gerekli şartlar sağlandığı takdirde uzaktan eğitime katkı sağlamakta isteklidir. Buna karşın %28’lik kısmı ise konu hakkında kararsızdır. Buradan öğretim elemanlarının çoğunlukla uzaktan eğitimin gerektiğine inandığı ve DÜZEM (Dicle Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi) çalışmalarına aktif olarak katkı sağlayabilecekleri ortaya çıkmaktadır.

Uzaktan eğitim konusunda doktora çalışması yapmış elemanların sınırlı sayıda olması (3) dikkat çekmesine rağmen mevcut elemanların yüksek lisans ve doktora çalışmalarını başlatmış olmaları DÜZEM’in ihtiyacı olan elemanların temininde yararlı olacağı şeklinde yorumlanabilir.

Uzaktan eğitim konusunda bilgisi olanlar %18.4, kısmen bilgisi olanlar %76.8'dir. Buradan uzaktan eğitim konusunda hizmet içi bilgilendirme çalışmalarının yapılması gerektiği şeklinde bir yoruma ulaşılabilir.

Ülkemizde uzaktan eğitim yapan yüksek öğretim kurumları hakkında bilgisi olanlar %18.9, kısmen bilgisi olanlar ise %60.2'dir. Dicle Üniversitesi'nde DÜZEM kapsamında yapılan uzaktan eğitim çalışmalarından haberdar olanlar %37.3, kısmen bilgisi olanlar ise %47.8'dir. Bu bulgudan hareketle öğretim elemanlarının hem ülkemizdeki hem de üniversitemizdeki uzaktan eğitim çalışmalarını izledikleri söylenebilir.

Uzaktan eğitim teknolojilerinden (sınıf ortamları, akıllı tahta vb.) bilgisi olanlar %45, kısmen bilgisi olanlar ise %50'dir. Bu bulgulardan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun uzaktan eğitim sistemlerinden haberdar olduğu bunda fakültelerde oluşturulan Akıllı tahta destekli sınıf ortamlarının etkili olduğu ve kullanılan sistemler hakkında, daha etkili kullanılabilmesi için bilgilendirme çalışmalarına devam edilmesi gerektiği söylenebilir.

Daha önce herhangi bir kurumda uzaktan eğitimle ilgili çalışma yapmamış olanlar %82 ve uzaktan eğitimle ilgili bir çalışma yapmayan kişiler ise %93.6'dır. Buradan uzaktan eğitimle ilgili öğretim elemanlarının yeterli çalışmalar içinde olmadıkları sonucu çıkarılabilir.

Uzaktan eğitim sistem ya da teknolojilerini kullanarak ölçme ve değerlendirme yapmayanlar %95.2'dir. Daha önce uzaktan eğitim sistemlerini veya teknolojilerini kullanarak ders vermeyenler ise %97.4 olup akıllı sınıf ortamındaki donanımı (interaktif tahta, doküman kamera, vs.) kullanarak ders vermeyenler %32'dir. Buradan öğretim elemanlarının küçük bir kısmı uzaktan eğitim teknolojilerini kullanabildiği, Öğretim elemanlarının büyük kısmı uzaktan eğitim konusunda materyal ve ders içeriği hazırlamada istenen düzeyde olmadıkları söylenebilir. Son yıllarda fakültelerde teknoloji ve akıllı tahta destekli sınıfların artması öğretim elemanlarının teknoloji destekli ders hazırlama ve sunma konusunda ilerleme sağlandığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanı ile uzaktan eğitime bakışları arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir ($P>0.05$). Öğretim elemanları unvan farkı gözetmeden uzaktan eğitimin çağın gereği olduğunu düşünmektedirler. Öğretim elemanlarının uzaktan eğitim konusunda yaş değişkeninden etkilenmediğini ($P>0.05$). Bu da her yaş grubunun uzaktan eğitim konusunda yeterli bir ilgiye sahip olduğu söylenebilir. D.Ü öğretim elemanlarının idari görevi olanlar ile olmayanlar arasında uzaktan eğitime bakış konusunda anlamlı bir fark bulunmamıştır ($P>0.05$). Buradan idari görevi olmayanların %76'lık kısmı uzaktan eğitim çalışmalarını yakından izlediği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarının çalıştıkları fakülteler ile uzaktan eğitime bakışları arasında ise anlamlı fark bulunmuştur. Bu farklılık bünyesinde bilgisayar bölümü olan fakültelerle, bünyesinde bilgisayar bölümü olmayan fakülteler ve bölümler arasında ve bünyesinde bilgisayar bölümü olan fakültelerin lehine olmak üzere

gerçekleşmiştir ($P<0.05$). Bu durumda bilgisayar ve bilgisayar teknolojilerinin kullanıldığı fakülte ve bölümlerin uzaktan eğitime desteklerinin daha fazla olacağı söylenebilir.

Üniversitemizde hazırlanan ders bilgi paketleri ve yönetim sistemleri ile ilgili olanların %18.3, bilgi yönetim sistemleri çalıştırabilecek, ders ekleyebilecek ve değişiklik yapabileceklerin %8 seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre, öğretim elemanlarının bilgi yönetim sistemlerine yeterli ilgi göstermedikleri ileri sürülebilir.

Dicle Üniversitesi öğretim elemanlarının %64'i DÜZEM kapsamında düzenlenecek eğitim çalışmalarına memnuniyetle katılabileceklerini, bu konuda fikri olmayanlar ise %28'dir. Buradan üniversitemiz içinde yapılacak uzaktan eğitim çalışmalarına katkıda bulunmak isteyenler çoğunluktadır. Elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında, öğretim elemanlarının uzaktan eğitimle ilgili yeterli bilgilendirme yapıldığında DÜZEM kapsamında yapılacak eğitim çalışmalarına katılmada istekli oldukları söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Son yıllarda bilişim ve web tabanlı teknolojilerinde görülen gelişmeler uzaktan eğitimi daha kolay ve cazip hale getirmektedir. Çağın gereği de olan uzaktan eğitim çalışmalarına, Dicle üniversitesi öğretim elemanlarının çoğunluğunun uzaktan eğitim konusunda yeterli çalışma yapmamış olmalarına rağmen uzaktan eğitim çalışmalarına destek vermek istedikleri ve bu konunun yeni bir çalışma alanında fırsatlar sağladığını düşünmektedirler. Öğretim elemanlarına uzaktan eğitim konusunda verilen sunumlardan sonra, öğretim elemanlarının büyük bir kısmı uzaktan eğitimin faydalı ve bir ihtiyacı karşılayacağını düşünmektedir. Araştırma sonucunda öğretim elemanlarının DÜZEM kapsamında yapılacak eğitim çalışmalarına aktif olarak görev alabilecekleri ve gerekli bilgilendirmeler yapıldıktan sonra daha büyük çoğunluğunun DÜZEM' deki çalışmalara katılacağı düşünülmektedir. Buradan daha verimli çalışılması için uzaktan eğitim sistemleri ile kullanılan teknolojiler hakkında gerekli bilgilendirmelerin yapılmasının gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bünyesinde bilgisayar ve bilişim teknolojisi bölümleri olan fakülte ve yüksekokulların bu konuda öncü rol oynayabilecekleri fakat Enformatik bölümünün olmaması bir olumsuzluk olarak değerlendirilmiştir.

Öğretim elemanlarının unvan, yaş ve bulunduğu idari görevle uzaktan eğitime bakışları arasında herhangi bir farklılık yoktur. Ama bünyesinde bilgisayar ve teknolojilerinin kullanıldığı fakülte ve bölümlerin uzaktan eğitim konusunda daha istekli oldukları gözlenmiştir. Bunun sebebi olarak eğitim çalışmaları içinde bilgisayar ve bilişim teknolojilerini kullanan bölümlerin uzaktan eğitim ile ilgili gelişmeleri daha yakından izledikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu çalışmadan elde edilen bulgular Karal ve Erümit (2009) tarafından yapılan "Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğretim Üyelerinin Uzaktan Eğitime Bakışları ve Hazır Bulunuşlukları" çalışmasını destekler mahiyetindedir.

Bu sonuçlara dayanarak şu öneriler yapılabilir:

Bölgesel yapılan uzaktan eğitimle ilgili çalışmaların bir meta-analiz çalışması ile birleştirilerek karşılaştırılması ve sonuçlarının yayınlanması faydalı olacaktır. Gelecekte Uzaktan Eğitim özellikle yükseköğretim kurumları tarafından daha yaygın kullanılacaktır. Bu sistem, öğretim elemanları ve öğrenciler açısından büyük yararlar sağlayacaktır. Ancak uygulamaya geçilmek üzere atılan somut adımların desteklenmesi ve gelişip yaygınlaşması sağlanmalıdır. Öğretim elemanlarının birbirleriyle koordineli çalışmaları gerekmektedir. En önemlisi eğitim alanında geniş bir yelpaze sunan uzaktan eğitim yönünde atılacak adımlara hız kazandırmak üzere araştırmalar yapılması ve destekleyici programların bir an önce uygulamaya konması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Adult Learning Activities** World Wide Web site, <http://www.cdiponline.org/index.cfm?fuseaction=whatis> , California Distance Learning Project (CDLP).
- Akça, Ö. (2006) **SAÜ Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin İletişim Engelleri İle İlgili Öğrenci Görüşleri**. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sakarya.
- Baki, A. (2002) **Bilişim ve İletişim Teknolojileri ile Entegre Olmuş Üniversitelerde Değişen Öğrenme ve Öğretme Pratikleri**. Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu Web Sitesi:” <http://aof20.anadolu.edu.tr>”,23-25 Mayıs 2002, Eskişehir.
- Baki, A. (2007) **Bilişim ve İletişim Teknolojileri Karşısında Geleceğin Üniversiteleri**. Aktan, C. C. (Editör); Değişim Çağında Yüksek Öğretim: Global Trendler-Paradigmalar Yönelimler, Yaşar Üniversitesi, İzmir.
- Bay, Ö. F.,Tüzün, H.(2002) “**Yüksek Öğretim Kurumlarında Ders İçeriğinin Web Tabanlı Olarak Aktarılması**” Journal of Polytechnic vol. 5, No: 1, pp 13-22
- Berk, A. (2004, Mayıs). “**Uzaktan Eğitim Yaklaşımı**”, Mersin Üniversitesi ÖYP-YUUP Uzaktan Eğitim Çalıştayı.
- Çallı, İ. (2002) **Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Geleceği ve E-Üniversite**. Anadolu Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.
- Holmberg, B. (1989) “**The Concept, Basic Characterand Development Potentials of Distance Education**”, Distance Education, vol: 10, No: 1, pp. 127-135.
- Karal, H. (2009) “**Öğretim Üyelerinin Uzaktan Eğitime Bakışı ve Hazır Bulunuşlulukları**” IETC 9th International Educational Technology Conference Hacettepe University May. 2009
- Kunç, Ş., Varol, A (1994). “**21. Yüzyıl Eğitiminde Teknoloji Kullanımı ve Mesleki Teknik Eğitim**”, Endüstriyel Teknoloji, Bilimsel ve Teknik Dergi, Cilt 1, Sayı 1, SS: 41-46
- Varol, A.; Varol, N.: “**Almanya’da Uzaktan Eğitim Üniversitesi, Uzaktan Eğitim**,” 1999 Kış, S: 30-35
- Varol, A.; Varol, N.: “**ABD’de Uydur İle Uzaktan Eğitim, Uzaktan Eğitim**,” 1998.Kış, S.17-21
- Varol, N.; Varol, A.: “**İnternet’in M.Y.O.’larının Birinci Sınıflarının Uzaktan Öğretim Yapması Programındaki Rolü**” VI. Türkiye’de İnternet Konferansı, 9-11 Kasım 2000.
- Varol, N.: “**İnternet’in Uzaktan Eğitimdeki Konumu**” Akademik Bilişim Konferansları 1-2 Şubat 2001.